

ACC. NR M. 86.....

N:o 37.

O, de kvinnorna.

1.

Du frågar, bror, hvarför jag löjnant blef,
Och ej som du, helt lugnt gick in vid posten.
Du tar för gifvet, att jag öfverdref,
Om då jag svarade:-det var för kosten.

2.

Ty är den dålig, har man ej kredit,
Och björnar finns det godt om, hvilka brumma,
Och till på köpet utaf den merit,
Att gå på fyra och att slå på trumma.

3.

Du tänker kanske, jag blef militär,
För att när gikten blef för svår, den saten,
Få kommandera strax:" för fot gevär."
Och lefva blott på en pension af staten.

4.

Du tror helt visst, att jag blef född att slå,
Som Karl den tolfte tusen moskoviter.
Nej tack, min bror, jag tar långt hellre då,
Ettusen krisch af "hjelp samma leviter."

5.

Nej unter unt, jag säger ärligt ut,
Varför jag löjtnant blef med vadd på kroppen.

Dubblatt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

74 ARKIV

75

Det var två ögon och en liten trut,
Som satte galenskap i hufvudknoppen.

6.

Ty Hilma svor, att blott en löjtnant fick,
I brudsäng hennes ljufva ungdom föra.
Och du förstår - en kyss en eldig blick,
Och jag gaf efter - löjtnant då, må göra.

7.

Men nu, då jag på allvar kom till sist,
Att hennes hand och millioner vinna.
Hon losmade: "Ja vore Ni artist!"
Skål, käre bror, för nordens trogna kvinna!

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 38.

"Hvarför leker du med rosor?"

1.

Hvarför leker du med rosor, unga kvinna?

Lek hör barnen till.

Ken din längtan bättre mål ej finna?

Finns det intet högre, som du vill?

2.

Ar för dig det lifvets hela mål att taga,

Skönhetspriset blott?

Att likt rosen fångsla och behaga,

För en tid, tills fägringen förgått ?

76

ACC. NR M. ...86.....

3.

Arma kvinna, unga, låt dig rosen råda!

Se, dess tid är kort.

Härjad fågring trängs man ej att skåda,

Och en vissnad ros blir kastad bort.

4.

Bryt den boja, som ett arf från fordna tider,

Trycker än din själ!

Gå att kämpa med de goda strider,

Hvilkas vinst är mänsklighetens väl.

5.

Höga mål har lifvet. Starka, ädla andar,

Verka uti ro.

Och om du i deras led dig blandar,

Rikare förvisst skall skörden gro.

6.

Viljans kraft och själens höghet äro vapen,

Gud så rikt dig gett.

Gå och skudda bort lifegenskapen,

Som så länge nesligt nedtryckt din ätt!

7.

Gå att verka glad och stark och fri för lifvet,

Det är ödets lott!

Lek och nöje blef åt barnet gifvet,

Högre är den uppgift kvinnan fått.

Efter Bengt Pers anteckn.

Dubblätt
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
77. ARKIV

78

ACC. NR M. 86

N:o 39.

Tusen år framåt.

1.

I sköldprydd stuga mäktig bonde satt,
Och högt stod ölfröjd uti vinter-natt,
Då skalden kvad om dådrik vikingfärd.
Om ryckte buret öfver häpen verld.
Om brud och skatter, vunna genom svärd.
Men genom husfruns hjärta gick en rysning.

2.

Och unge sven i läget hastigt stod,
samt bad sin fader om en drake god,
Och tappre män, han ville som en man,
Stå fram i striden, der den hetast brann.
Att öka ättens rykte äfven han ---
Men ängsligt modershjärtat skalf af rysning.

3.

Så stolt i hågen lyckligt fadern log,
När bort på blåa böljor sonen drog.
På ryktets vingar inom kort hans tåg,
Till hemmet flög: han härjade å våg.
Och af hans fot förtrampad södern låg.
Och igenom änkors hjärtan gick en rysning.

4.

Och åter stod han invid hemmets härd,

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
78 ARKIV

79

Mitt namn med fasa slagit Söderns värld.

I hvarje kom mig seger Oden gaf,

Och byte vann jag mig på land och haf.

Väl tusen fallit för min goda gläf.

Men genom tärnors hjärtan gick en rysning.

5.

En kämpe käck i holmgång fällde jag

Och tog hans dotter - vän som Söderns dag.

En hjältes moder, vinnas bör med svärd,

Jag vill nu sitta på min gård i frid.

Mitt namn af seger göms till evig tid.

Men genom brudens hjärta gick en rysning.

6.

Nu tusen år i arf den gården gått,

Från far till son och står där förr den stått.

Med nya murar på den gamla grund.

Den nya tiden öfver jordens rund.

Gör folken friare med var sekund

Och deras brödranhjärtan slår af tjusning.

7.

I fjor drog sonen Sven så glad i håg,

En vinter ut på nutids härnadståg,

Men ej att arma likar slå med svärd,

Och ej att rykte få af härjad värld.

Nej blott till folkhögskolan stod hans färd,

Och mäktigt sjöd hans själ af tidens tjusning.

8.

I festlyst gård der gille stått i dag,
Kring borden hvimlat vänners vida lag.
Men Sven den frågan fick af en och an'n,
Hvad han på vistelsen vid skolan vann.
Han svarte blygt, fast kindens rodnad brann,
Och hjertat slog af ljufva minnens tjusning.

9.

I spörjen mig hvad folkhögskolan lärt,
Att hvarje barn är Herren lika kärt.
Att mer än guld är vetande och vett,
Att för vårt hjerta dyr i ljuft och ledt.
Bör bli den bygd, som hem och mor oss gett,
Men genom tärnors hjärtan gick en tjusning.

10.

Att lika ärofull är hvarje id,
Att ingen seger vinnes utan strid.
Att värsta ovän blir oss blindt begär,
Att uppsåt ständigt folkens bana bär.
Och att det högsta trogen kärlek är.
Men genom brudehjärtan gick en tjusning.

Efter Bengt Pers anteckn.

81

ACC. NR M. 86

N:o 40.

På knä.

1.

På knä! juder jämt det befallande bud,
På knä för hvarandra, på knä inför Gud.
På knä för de vanskliga tingen jämväl,
På knä ibland trälar, du krypande träl!

2.

På knä inför Påfven att kyssa hans fot,
Att mottaga aflat och tiggas om bot.
Af narren, som sjelf ej kan bota sin gikt,
Men lösa från synder båd olikt och likt.

3.

På knä för den firade skönheten, fall,
som mejslad i marmor, hon är ock så kall.
Bepresad alltjämt uti dur och moll,
Hon leker med hjärtan, som är det en boll.

4.

På knä inför segrarn, vidt prisad för mod,
På knä för hans klinga, som dryper af blod.
På knä du besegrade, tigg om miskund,
Bland hemmets ruiner: dess grusade grund!

5.

På knä inför mammon, se kistam är full,
Af buntade sedlar och rödaste guld.
Hur ljudligt den klingar den ädla metall,
Grip girrigt kring skatten, förrn handen blir kall.

Dubblätt

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

81 ARKIV

82

6.

På knä, stackars usling, i trasor blott klädd,
Och tigg om en skärf, fast du blyg är och rädd.
Den är dock din broder, till hvilken du ber,
Fast lycken har olika omhuldat er.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 41.

Vårbud.

1.

Sjung, kvittrande lärka, i luften din sång,
Sjung vårvind i granarnas grenar!
Du bäck, som nyss slät dig ur isjättens tvång,
Spring gladt öfver tufvor och stenar.
Och hvart än din slingrande bana än går,
Så sorla och sjung: det är vår, det är vår.

2.

Låt ljuda, den sången, där skogen står mörk,
Och skälfver med grenarna kala.
Och snart skall du knoppas i al och i björk,
Och blommor stå upp ur sin dvala.
Och finkar och trastar från hvarje snår,
Stämma in i ditt rop: det är vår, det är vår.

3.

Ja, vildmarken sjelft, som flack och arm,

83

84

Af din jollrande bölja fåras.

Skall smycka med rodnande ljung sin barm,

Af fröjd att det ändli^tgen våras.

Och fägring och lyst växa upp i ditt spår,

Öfverallt vid ditt bud: det är vår, det är vår.

4.

Och hinner din bana en vandrare upp,

Som sorger bär i sitt sinne.

Som sett det förblekna, det sista hopp,

Hvilket fagert bodde derinne.

Då jubla, att in i hans hjärta det når,

O, var glad! Det är vår, det är vår.

5.

Det finnes en vinter mera kall än den,

Som smider naturens boja.

Den skakat i sekler, den skakar ju än,

Sin snö öfver slott och koja.

Och en suck genom tiden af längtan går,

Efter frihetens, ljusets och sanningens vår.

6.

Men den sucken i sig och en frihet bär,

Att för evigt ej vintern skall räcka.

Att den fostras, den makt, som, då stunden är när,

Hans hånande välde skall stäcka.

Att en gång som ett jubel kring jorden det går,

Nu är vintern förbi - det är vår, det är vår.

Efter Bengt Pers anteckn.

ACC. NR M. 86

N:o 42.

Glunten & Magistern.

1.

Nu tror jag det kan vara tid,
Att tänka på refrängen.
Att efter dagens kif och strid,
Bege sig hem i sängen.
Och drömma der en ljuflig dröm,
Om guld och gröna skogar.
Ett eget bo, en hälft så öm,
Och här och der små krogar.

2.

I pipan flämtar ren så matt,
Och rökigt sista ljuset.
Stå på dig dank! Här är min hatt?
Mamsell hvad kostar ruset?
Hom redan från sin disk har gått,
I bäddens kvafve iden.
Men drömmar der om stort och smått,
Men intet om likkviden.

3.

Slå i den sista skvätten nu
En skål för Mälarbanken.
Som hjälper tu och stjälpes sju,
Se så! Nu slocknar danken.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
85 ARKIV

86

ACC. N:R M. 86

Ej syns nu hur man håller i,
Hvad mörker är försåtligt.

Om här man fuller skulle bli,
Så är det väl förlåtligt.

4.

Se, der, hur månen sniken står,
Han glor bakom gardinen!
Hvad vill han bror, jag ej förstår,
Den fadda pantominen?

~~Han~~ leds är officio full,
Ej får en ärlig droppe.

Det måtte vara fan till tull,
På sådana deroppe.

5.

Stig in och hämma ut din gråt,
Vi ska nog lindra svedan.
Tänd blott ett ny för oss, och låt,
Sen verlden gå i nedan!
Och se ej på mig, se så der,
Med vemodsblickar djupa!
För kära kan han vara kär,
~~Men~~ ej för dem som supa.

Dubblätt
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
86 ARKIV

87

ACC. N:R M.86.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
88 ARKIV
—

6.

Ah, nu förstår jag vad han vill,
Han lyser jämt på låset.
Och tål ej att vi sitta still,
Att längre smörja kråset.
Nå, morgna då från sus och dus,
Jag stilla hemåt vankar,
Hvad äro alla jordens ljus,
Mot en af himmelns dankar!

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 43.

Öresund.

1.

Jag hälsar dig, du sköna sund!
Jag älskar dig i morgonstund,
Då sommarsolen står,
I öster och med ljusets brand,
Det väna Seland's gröna strand,
Som med förtrollning slår.

2.

Jag älskar dig, du sköna sund,
Jag älskar dig hvar daglig stund,
Då för min tjusta blick,
Du dina taflor rullar ut,

89

Och vexlar om den hvar minut,
I städs förskönat skick.

3.

Jag älskar dig, du sköna sund!
Jag älskar dig i kvällens stund,
Då dagen sjunker re' n.
Och solen vid sin bänas slut,
På dina slätter sprider ut,
Sitt purpurroda sken.

4.

Jag älskar dig, du sköna sund!
Jag älskar dig i nattens stund,
Då månens bleka ljus,
Sitt silfver på din yta strör,
Och då i mörker vinden för,
Till örat blott ditt brus.

5.

Jag älskar dig, du sköna sund!
Jag älskar dig i stormens stund,
När stiltje på dig rår.
När du af brisen krusas lätt,
När du för kultjen, skvalpar lätt,
Och när du skumhöljdt går.

6.

Med dig, du sköna, blåa sund,
Min själ har slutit tyst förbund,

O, må den likna dig!
Må den då stormen lagt sig, gå,
Till stilla lugn och i den då,
En himmel spegla sig.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 44.

Kärlekens hämd.

1.

När kvällen kommer och bjuder hvila,
Syns sköna Anna åt lunden ila,
Att möta Alfred i dalens lund,
Han lofvade komma i kvällens stund.

2.

Hon var så gläder och sprang så nätter,
Sin barm hon full med små blommor sätter.
Vid högra bröstet hon binder fast,
Med röda bandet en blomsterkvast.

3.

I höga eken hörs gökens toner,
Och trasten spelar i lindens kronor.
Och vinden susar på hvarje blad,
Och sköna Anna, hon vandrar glad.

4.

I dalen ha de ju stämt sitt möta.
Der hvilar Anna sig i sitt sköte;

90

91

Sen går hon längtande dalen om,
Men ingen Alfred till henne kom.

5.

Hon går i oro och längtans kvalen,
Då hördes plötsligt ett skott i dalen,
Det hördes äfven ett jänmerrop,
Som tränge fram mellan trädens hop.

6.

Hon går att möta Alfred på vägen,
Men stannar genast bestört, förlägen,
Liksom en bild hon förstenad stod,
Ty Alfred låg der badande i blod.

7.

Hon frågte, men hennes röst var bruten,
Ack, käre Alfred säg, är du skjuten!
Hon dignar neder till blodröd famn,
Men Alfred hviskar blott hennes namn.

8.

Han vänligt räckte åt henne handen,
Och sade: "Anna, nu löses banden,
Farväl min Anna, nu skiljs vi åt."
Hon brister uti en häftig gråt.

9.

Nu öppna såret ej mera blöder,
Vid hennes bröst ligger Alfred döder.
Han ligger kallnad vid hennes barm,
Om hennes lif han lindat har sin arm.

10.

Vid Alfreds bröst vakar Anna trogen,
Och mördarn ilar då fram ur skogen,
Och ropar då af förskräckelse:
Jag hafver mördat, o, ve, o, ve!

11.

Det svåra kan han nu icke glömma,
Han går att Alfred för folket gömma.
Och vänder om på den väg han flytt,
Men laddar först sin pistol på nytt.

12.

Pistolen han emot bröstet vänder,
Men Anna fattade då hans händer.
Och ropar så till med sorgset mod,
Samt säger: "blod har ju flutit nog."

13.

Af våda skottet, det blef aflossadt,
Och blodet börjar ur såret fråssa.
Men icke Bernhard en suck nu hör,
Vid Alfreds sida nu Anna dör.

14.

Det sista skottet, det mången aktar,
Der kommer människor från alla trakter.
Båd'små och stora från närmsta byn,
Förskräckta häpna för sådan syn.

Dubblätt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
93 ARKIV

94

15.

Mång flicka domnar och mister modet,
Då månen klar speglar sig i blodet.
Der hördes icke en mänsklig röst,
Blott vemodsklagen i hvarje bröst.

16.

Men sedan sent uti sena kvällen,
Blef Bernhar förd uti mörka cellen.
Och smidd i bojor. I dessa kval,
Det trotsar mörker förutan tal.

17.

Om dagen gråter han, och om nätter,
De bleka kinder med tårar tvätter.
Sen går han längtande dagen om,
Tills äntligen hans dödsdom kom.

18.

En dag af fångvaktarn, det berättas:
I morgon, Bernhard, skall du afrättas.
Bered dig nu och bekänn ditt mord,
Förrän du göms i den kalla jord.

19.

"Ja, svarar Bernhard och stilla gråter,
Nu är jag nöjd och vill se Anna åter.
Ty hon deruppe i engaländ,
Skall ge förlåtelse med sin hand."

20.

På nästa morgon, då han blir ledder,

På afrättsplatsen han faller neder.
En blomsterkvast han i handen höll,
Och bilan höjes, hans hufvud föll.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 45.

Österåkers - Kullan.

1.

Då häggen stod i blom,
Och svalorna byggde bo,
Då kom han så glad och ung,
Och gaf mig sitt hjärtas tro.
Nu falla de gulnade bladen,
Från grafvens vissnade ros,
Och lifvets bleknade fröjd,
Med svalorna flytt sin kos.
Så står hon ²i tankar sänkt,
Invid den älskades graf.
Der slutes i kylig famn,
Hvart löfte, som våren gaf.
Sin brudsäng i kyrkomull,
En grönskande krans hon band,
Hon ger ej tårar mer,
De torka för smärtans brand.

3.

Då när till det stilla bjuda,
Ett skärande glädtigt ljud,
En bröllopsskara glad,
Ledsagar en lycklig brud.
Och tåget skrider förbi,
Hon känner dem väl igen,
Den lyckliga unga brud,
Det är hennes barndomsvän.

4.

Då faller en stilla tår,
På flickans brännande kind,
Den suck, som ur barmen går,
Hörs hviska i höstens vind:
Hans minne skall blifva min ro,
Min sorg vill jag bära förnöjd,
Och gömma den djupt i min barm,
Och lefva för andras fröjd.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 46.

Ynglingen vid bäcken.

1.

Bredvid bäcken satt en yngling,
Fäste blommor till en krans,
Suckade, då många fördes

ACC. NR M. 86.....

Uti ystra böljors dans.
Så de ila, mina dagar,
Fly, som vågen snart sin kos.
Och min ungdom, snart den bleknar,
Liksom kransens skönsta ros.

2.
Spörg ej, hvad som vållar sorgen,
Fastän lifvet blomstrar än.
Allt sig gläder, blir förhoppning
Vid en vår, som föds igen.
Dessa tusen röster likväl,
I en verld med vaknadt hopp,
Väcka i mitt hjärtas inre,
Endast häftig oro opp.

3.
Hvad kan mig väl glädje gagna,
Som den sköna vår beskär.
En blott är det som jag söker,
Hon är fjärran och dock när.
Längtansfullt sig öppna famnen,
För den ljufva töckenbild.
Ack, jag ej den mäktar uppnå,
Blir ej från min längtan skild.

4.
Kom hit ned, du sköna, ljufva,
Fly från borgen mig emot!

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
98 ARKIV

99

Och de blommor, våren alstra,
Jag vill strö fram för din fot.
Lyss, från ängen sånger tona,
Bäcken porlar fram så klar:
Plats det finns i minsta hydda,
För ett lyckligt kärlekspar.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 47.

Under stol.

1.

Löjnant von Strutten är en snobb,
Och en utaf de äkta.
Han kallar borgerfolk för: "mobbb"
Och plär dess döttrar jägta.

2.

En dag han lekte under-stol,
Med några unga tärnor.
Med liknelse: skog, måne, sol.
Man brydde sina hjärnor.

3.

Dock herr von Strutten fann sig snart,
Han vid en stol sig likna.
Och damerna - det är ju klart,
Nu blefvo högst nyfikna.

4.

Då sade,- och hon log så godt,

100

ACC. NR M. 86LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
100 ARKIV

Den gläde fröken Ritsen:
"Månn stolen ej för lite fått,
Af rotting uti sitsen?"

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 48.

101

Basehisvnen.

1.

Jag lefver bland de glada,
För dagen som jag kan.
Jag hoppar för en spada,
Och blir en skröplig man,
Ändå jag dricka och klunka kan.

2.

Min skjorta, tusen flikar,
Liksom ett segel blås.
Hvar klack med stora spikar,
Skinsbyxor, hej gunås.
Ändå jag dricka och klunka kan.

3.

Mitt hår långt ner i synen,
Och hakan upp mot soln.
Och damm i ögonbrynen,
Och polska på fioln.
Ändå jag dricka och klunka kan.

Må göra - jag är^{4.} gläder,
Och fröjdas åt min lott.
Stor tack min mor och min fader,
Att jag har lifvet fått.
Ändå jag dricka och klunka kan.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 49.

Döden och fyra åldrarne.

1.

Bland människobarnen dystert går,
En mörk gestalt med lyftad lia.
Rik är hans skörd från år till år,
Och vill han någon gång befria.
Från bojan fången - oftare,
Han vandrar till de lycklige.

2.

På plågens bädd ett barn man ser,
Lik liljan, som ifrån sin stängel.
Är redan bruten ljuft det ler,
Och ser i döden blott en engel.
För själens blick den synes så,
Fast barnet det ej kan förstå.

3.

Som eken på en skogväxt mark,
Hvars krona upp i höjden skjuter.
Vi ser en yngling frisk och stark,
Som hvarje dag af lifvet njuter.
Men likväl ej så fästad här,
Att han för döden fruktan bär.

4.

En stormil eken bryter af,
Den unge plötsligt sjunker neder,
I förtid i sin öppna graf.
Men kort förut han ödmjukt beder,
Sin aftonbön, med lugn han ser,
På verlden, som han öfverger.

5.

En man vid lifvets middagshöjd,
Beskådar sina fält, hans möda,
Ej alltid lönas, ofta böjd,
Mot jorden, granskar han sin gröda,
Som stundom felslår, då man hör,
Hur knotet han på tungan för.

6.

Nu döden nalkas, och han har,
Så många värf ännu i tiden.
Han är ju make, han är far,
Hans halfva dag är ej förliden.

"Ja, skön är jorden," utbrast han
Då han i dödens natt försvann.

7.

Den gamle, stapplande och trött,
Ruinen lik, står en som vorden.
Hans syn är skum, hans kraft är nött,
Men ack, hans fosterland är jorden.
Den kanske står invid hans bädd,
Och han är icke högtidsklädd.

8.

En marknadsplats, det tyckes mig,
Vårt underbara klot har blifvit.
Att roa sig - förkofra sig,
Är hufvudsumman utaf lifvet.
Och härjningen med lien är
En främling för de flesta här.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 50.

Hymn till Konungen.

1.

Du, Sveas folk, stäm upp en sång,
Ur hjärtats djup en enkel sång,
Som går till kungen fram.
Om hur hans lif är svensken kärt,
Om hur du honom älska lärt
Sjung, folk, af frejdad stam.

2.

Sjung, om hur alltid du också,
Som sköldborg fast vill troget stå
Kring honom och hans ätt!

Sjung, hur i koja och i slott,
Ej detta är en saga blott,
Ett flyktigt talesätt!

3.

Iåt sången klinga högt i Nord,
Om herre, kung och fosterjord
För svensken äro ett;
Om hur svenskmannatrohet är
En klippa, lik en dygd, som här
Ej någon svika sett.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 51.

Lotsen.

1.

På klinten af klippan min utkik jag har,
Jag föddes i stugan intill.
Och lots var min farfar, och lots var min far,
Och sön min får bli, om han vill.
Ty lifvet är friskt på det ändlösa haf,
Och tanken, som utsigten fri.

Men trångt är i dällden, och luften är kvaf,
Der aldrig en bris friskar i.

2.

Jag trifs ej på slätten bland hopträngda hus,
Der soln bland täpporna ler.

Nej , hellre jag står uppå klippan i ljus,
Och ser från min utkik dit ner.

Ser gyllene skördar, som häfva sin barm,
Ser ängarnas skiftande skrud.

Och hör huru vindbrus med vågornas larm,
Försmäktar i gripande ljud.

3.

För människans äflan min tanke är skygg,
Hon liknar makrillens kring lik.-

Helst vill uppå böljornas löddriga rygg,
Jag gung vid stormens musik.

När synkretsen bytes i himmel och haf,
Då vidgas mitt sinne jämväl.

Då sjunka bekymren i svallande graf,
Och sval som en våg är min själ.

4.

En vet jag, som döden betvinga förmår,
Som bjuda kan vädren: "var still."

Jag tror, af mitt huvud ej faller ett hår,
Om icke den evige vill.

Och därför ännu ej bleknat om hyn,

ACC. NR M. 86

Dubblett

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

107 ARKIV

Mitt blod ingen svallning förnam.

Då vildt emellan svallen jag kastats mot skyn,

På vågornas fräsande kam.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 52.

108

Prinsens uppfostran.

1.

Han hit till verlden födes,

En liten, liten prins,

Strax mycket krut förödes;

Och intet uttryck finns

Nog stark att kunna måla

Det trogna folkets fröjd,

Det lärt att mycket tåla,

Och äfven glädjens höjd.

2.

Änskönt den "höge lille"

I vaggan ligger gömd,

Så har han redan snille,

Och blir så verldberömd.

Han föden ej förgäter,

Han ler så änglæmildt,

Han under sig ej väter,

Liksom en sämre pilt.

ACC. NR M. 86

3.
Grefvinnor taga vården,
Om landets hopp och tröst.
Och serafimerorden,
Man klibbar vid hans bröst.
Men leker han "i nåder"
Med englahufvudena,
Då jubla alla råder,
Då gråta fröknarna.

4.
Han växer, lär sig krypa,
"I nåder" som sig bör.
Och utaf honung drypa,
De första ord han hör.
Men när till slut han har det,
Bärsärkamod att gå,
Han löjtnant blir vid gardet,
Samt får medalj också.

5.
När sen han börjar tala,
En kvickhet blir vart ord
Han reser till Uppsala,
För visdom känt i Nord.

Sist lär han exercera,
Och dermed är det slut,
Ty konsten att regera,
Den kan han ju förut.

Vilhelm von Braunn.
Efter Bengt Pers anteckn.

Dubblätt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
109 ARKIV

110

ACC. N:R M.86.....

N:o 53.

Roligt och tråkigt.

1.

Roligt att lefva, då allting går bra,
Då kredeten är färsk uppå krogen.
Kassan är späckad och flicka är trogen,
Då är det roligt, hej hopp, fallera.

2.

Tråkigt att lefva, när sorgerna nå,
Och det blir tomt i den slankiga fickan,
Stämd utaf värden, och lurad af flickan,
Har man så tråkigt, aj, aj, hå, hå, hå.

3.

Lustigt att lefva och kvällen, min vän,
Dricka och sjunga bland lustiga bröder.
Bortglömt björnar, flickan, utslag och "söder",
Slingra sig hem till sin kammare se'n.

4.

Tråkigt att lefva om morgonen då,
Vattenkaraffen är utdrucken redan.
Och kopparslagarne näsvisa sedan,
Börja i skallen att hamra och slå.

5.

Lustigt att lefva, då hälsan är med,
Och man får slippa att se doktorer.
Tråkigt att lefva, då ur alla porer,
Kallsevtten går, och den värker hvar led.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
110 ARKIV

111

6.

Så är det så ständigt, så roligt i dag,
Men i morgon så tråkigt som döden.
Människan är just ett barn utaf nöden,
Bräcklig som glaset, som vatten så svag.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 54.

I lifvets strid.

1.

Här samlar man skatter af gods och af gull,
För ^{e/}vrlden man lefver och strider.
Och ofta man glömmer för vinningens skull,
Att det emot aftonen lider.
Man föga besinner, man blott är en gäst,
Som snart måste lämna de skatter man mest,
Föröker och älskar på jorden.

2.

Och sällan man nöjs med sin jordiaka lott,
Med afund man skådar sin nästa.
Men bor man i koja, och bor man i slott,
Så bor man, der sorgerna gästa.
Snart tiggaren hvilar från armod och brist,
Och härskaren fäller sin spira till sist.
Och purpurn förmultnar i grafven.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
112 ARKIV

113

3.

Men korset på griftkullen lutande står,
Och visar från gömman mot ljuset.
Och gräset det spirar vid solljus och vår,
På stoftet, som hvilar i gruset.
Och prövningens väg genom stridernas brus,
Oss närme den strålände himmel, hvars ljus,
Kringflöda den nattliga öknen.

4.

Och lycklig är den, som från tårernes strand,
Vet lyfta sin blick mot det höga.
Som längtar dit upp, till det fredliga land,
Som ler mot hans anande öga.
Är vandringen stormig och tröttsam och lång,
Det hoppet är ljuft, att det slutar en gång.
Och möda förbytes i hvila.

5.

En främling man vandrar i smärtornas dal,
Bland slumrande fädernas grafvar.
Bland löjen och tårar, bland glädje och kval,
På bredden af griften man snafvar.
Och pragten den grusas, och släkten förgå,
Och välden försvinna; men det kan bestå.
Som leder sitt ursprung från ljuset.

Efter Bengt Pers anteckn.

114.

N:o 55.

Tiggaren.

1.

En tiggare, som var båd'döf och stum,
satt ständigt vid en väg på dikeskanten.
Der dröjde han tills dagen blifvit skum,
Och stundtals räcktes honom slanten.

2.

Det var en gång en resande, som kom,
Till denna trakt, der han ej folket kände.
Han göt en suck i det han såg sig om,
Och merkte tiggarens elände.

3.

Bland lazaroner under himlens hvalf,
Han ej i andra länder sett hans like.
Lik aspens löf, den arme satt och skalf,
En hemsk figur vid vägens dike.

4.

Han gick till honom fram och sade så,
Med milda ord: du syns mig halfdöd redan,
En skärf har jag till hands; den kan du få,
Och mer vill jag dig skänka sedan.

5.

Hvad är, som plågar dig?"Gif mig ett svar!
Kanske du har ett lyte - desto värre."
Nu reste tiggarn sig så lång han var,
"Jo, jag är döfstum, nådig herre."

Efter Bengt Pers anteckn.

ACC. NR M. 86

N:o 56.

Farväl till min sångmö.

1.

Farväl, farväl mitt hjärtas vän!
Du var mig kär och är det än,
Hvad lott jag än må finna.
I ungdomsdrömmen var du brud,
I tankens tämpel var du Gud,
Du var mitt allt du sånggudinna!
Mindes du vårt möte, vårt förbund,
Ett luftslott byggt på hoppets grund,
I lifvets morgonstund.

2.

Men det förbundet bryter nu,
Du är en ande - lycklig du!
Du plågas ej af magen,
Och af släktens jämmerskri,
Att lättja och att poesi,
Bör straffas lika utaf lagen.
Jag går att bli en nyttans träl,
Slå därför an ditt strängaspel,
Och bjud mig nu farväl.

Dubblett

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

116 ARKIV

ACC. NR M. 86

3.

Gå ut i verlden! du är fri,
Men minns den tiden är förbi,
Då andens välde sådde.
Då klassisk höghet var i ton,
Och blixten ur en Krupps kanon,
Ej mer än snilletts makt förmådde,
Då doktorn hade form och lif,
Och tubadurn besjög sitt vif
Förutan positif.

4.

Blif liksom jag ett tidens barn!
Låt du en väldig kaffekvarn,
Utaf Pegasen drifvas!
Och göm din klassiska figur
Uti en lämplig jungfrubur
Af alla lösbehag, som gifvas,
Vänd till det praktiska din hog!
Låt Aganoppens klara våg,
Bli drifkraft åt din såg.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
117 ARKIV

ACC. N:R M. 86

5.

Din kärlekssång - jag minns den, jag,
Den ljud till nakna galens slag,
När dagen var förliden -
Sjung nu en sång hur mynt i mängd,
Plär paras hop med anors längd -
Sånt kallas kärlek nu för tiden.
Sjung hjältars lof i annan form,
Hur på en bäl de gå till storm
I stoppad uniform!

6.

Du diktade en pastoral
Om herdelif i fridfull dal
I skuggan utaf parken -
Det var bara svulst och fras.
Sjung nu hvad fåren ha för race
Och hvad köttet kostar marken
Bepriisa simlor och spenat
Hur dyr den är vår mat.

Dubblätt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
118 ARKIV

ACC. NR M. 86

7.

Du kvad, när du en ungmö såg,
Om lockers svall i gyllne våg,
Om svall af former unga.
Nu får man köpa hull och hår,
Och hvad som sedan återstår,
Det lönar knappast att besjunga.
En kvinna fordom kvinlig var.
Men kvinnan uti våra dar
Blir mer och mera karl.

8.

Förr fanns ett ordspråk i vår Nord,
Om kvinnodygd och mannamod,
Om tro och rena seder --
Förtälj hur äran nu är fal,
Och hur en Filipstads moral
I dygdens ställe sig utbreder.
Och hur en gång de englar små
Ska sväfva kring uti det blå
Och ha kalsonger på.

Dubblatt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
119 ARKIV

ACC. NR M. 86

9.

Gå faderns minne stolt förbi;
Och sjung om Davids teori
Samt våra första fäder!
Gå du, hjälp nån fattig, fan,
Hvars slup på diktens ocean
Stött på mot rimmets lömska lenker,
Du kan ju göra mången säll,
Med en devis, så nätt och snäll,
Uppå en karamell.

10.

Jag skiljes från din varma famn
Och lägger mig i prosans hamn
I ro vid gyllne ankar.
På englavingar flög din sång
Hur jordlifvets strid en gång
Till himmelsk ro och hvila leder -
Sjung, nu, hur alla nuckor gå
I kyrkan att en försmak få
Af hvilan redan då.

Dubblätt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

120 ARKIV

ACC. NR M. 86

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
121 ARKIV

11.

Men sörger jag och sörger du
Den ljufva tid vi lämnat nu
Besjung din sorg vid lutan!
Och då, min sångmö, tror jag visst,
Trots släktens sorg, trots magens brist!
Jag kan ej lefva dig förutan.
Jag blir en arm poet - än se'n?
Jag är ju rik, som mammons män,
Då jag har dig igen.

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 57.

Krigarns jämtlandsresa.

1.

Det var uti oktober,
Den tolfte tror jag att det var,
Det var en vacker morgon,
Då solen sken så klar.
Vi fingo extratåg, minsann,
Transport vi fick till Jämteland,
Från våra vackra flickor,
Som bo på Ljungby strand.

2.

När allting var klarerat,
Och bonden fått sin fulla lön,
Då är det ett där felar;
Adjö med flickan skön.
Med himmelsk klara ögon blå:
"Mitt namn du ej förskjuta må,
Tag dig en annan flicka,
Skrif till mig hur du mår."

3.

Där är jag genast färdig,
Att svara som en krigare bör:
"Tro aldrig att jag sviker dig!
Långt hellre då jag dör!"
Flickan faller i min famn,
Hon hviskade mitt ädla namn,
En afskedskyss jag tager.
Tro mig, jag säger sannt.

4.

Vår koffert och vår kappsäck,
På vagnarna vi sätta ut.
Sen lyfta vi på korken,
Att taga oss en sup.

ACC. NR M. 86LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
123 ARKIV
—

Pipan hvisslar, tåget går,
Flickan får där ensam stå,
Likt blomman uti lunden,
När sommaren bortgår.

5.

Adjö med alla flickor,
Som bo uti denna stolta by!
Nu vill er förglömma,
Och hoppa på en ny.
Alltså är krigaren förvisst.
Han älskar den han fannat sist,
Den lilla flickohanden,
Den trycker han förvisst.

6.

Vår resa, den gick ju lyckligt,
Genom berg och dal och skog,
Men har du något brännvin,
Då langa hit en sup!
Ja, en och två och tre därtill,
Sen få vi supa, som vi vill,
Blott vi balansen hålla,
När tåget håller still.

7.

Vi höra tåget stanna,
Vi höra stoppsignal,

124

10.

Hur lustigt är att lefva
För krigaren, en statens man,
Han sig så lätt försvarar,
På den väg, han drager fram.
Nu rese vi från söderns land,
Att tjäna pengar i vår pung,
Ty tiden den är trycker,
Tre mil från Oskarshamn.

11.

Vi göra promenader,
På däckat både af och ann,
Vi höra poppel susa,
På den båt, vi skjuta fram.
Då ingen ledsen i sitt sinn,
Ej heller tänker på sitt hem,
Blott på de fyllda glasen,
Som vi ska tömma sen.

12.

Från stranden och till bonden,
Vi genast nu ska gå, ja gå,
För att hos honom fråga,
Om vi logi kan få.
Han svarar då förutan prut,
"Nu har du lärt dig veta hut,
Och mer ska du få lära,
Inan du kämpat ut."

ACC. NR. M. 86

N:o 58.

Modern.

1.

Nog minns du än den moderliga hand,
Som smekte ömt din ljusa lock ibland,
Och nog du minns det klara, milda öga,
Som lärde dig att blicka mot det höga,
Det ljusa leendet, den blida röst,
Som värmden hjärtat i ditt unga bröst.

2.

När ömt du låg intill din moders barm,
Då var hon rik, och om på skatter arm.
Och tryckte hon dig varmt intill sitt hjärta,
Deri för glädje ej fanns rum till smärta.
Såg hon sin bild i dina ögons glans,
Mer säll än hon ej en i världen fanns.

3.

Men mången gång, då hon i kvidan låg,
Hon strök den tår, hon i ditt öga såg,
Och grät själf bittert, och med ömhet dröjde,
Invid din bädd och tyst på knä sig böjde,
Och kysste varmt ditt våta ögonpar.
Och bad till Gud, hon skulle få dig kvar.

4.

Och, när du dröjde borta någon gång,
Hur för den ömma var ej tiden lång.

Dubblätt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
127 ARKIV

128

Der vid sin sömnad hon satt varm och trägen,
Och såg och såg, om du ej kom på vägen,
Och att till slut få dig nalkas då,
Hur kärt det var, kan blott en mor förstå.

5.

När snart din väg du uti verlden tog,
Den ömmas tanke med på färden drog,
Och, om hon stundom,
Dina framsteg sporde,
O, hvad det godt i hennes hjärta gjorde.
Om hon blef gammal, hvad var då för nöd,
Då dig hon hade till sin ålders stöd.

6.

Och finnes hon ännu din gamla mor,
Är hennes kärlek lika rik och stor,
Men öppnar du för henne gladt ditt hjärta,
Och gör du henne mera fröjd än smärta,
Och njuter du hos henne förr din dag,
Än under skämt i glada vänners lag?

7.

Om stum du sitter med din bok i hand,
Och leende hon nalkas dig ibland,
Du kanske ej har tid att le tillbaka.
Och hon, som kunnat allt för dig försaka.
Nu gammal, stapplande och böjd af år.
Är det den lön, hon för sin kärlek får?

8.

Hur mången son, som sitter ensam nu,
Så gerne stördes af en mor som du;
Den arme, nyss han kunde henne glömma,
Men nu, men nu han minnes nog den ömma.
Nu vill han tillbaks, se'n hon ej ler.
Allt, allt han vill, sen hon ej finnes mer.

9.

Men du, som ännu har din moder kvar,
O, försök förljufva hennes ålders dar!
Gif henne stöd, då hon vill stappla, vackla,
Värm hennes vinter med din kärleks fackla.
Sök sprida solljus på den gamlas stig,
Och himlens englar skola le mot dig!

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 59.

Inte är jag så illa besviken.

1.

Inte är jag så illa besviken.
Gudi vare lof, att jag nu ensam är!
Inte är jag så illa besviken
Ej heller har jag sofvit nån flicka för när.
Men det är besvär att hålla den kär,
Som intet vill veta, hvad kärleken är.

131

2.

Förr hade jag trott att himmelen skulle bäfva,
Stjärnorna på himmelen skulle fallit ner
Förrän jag hade trott att vännen hade svikit mig.
Men nu har det gått, som verlden förr spått,
Den vännen jag hafver älskat,
Den kunde jag ej få.

3.

Gerna vill jag se kronan på huset,
Gerna ville jag varit hennes smådräng.
Gerna ville jag sjelf tända upp ljuset,
Gerna ville jag sjelf bädda upp säng.
Ty foglar och djur, hvar uti sin bur,
De spela och sjunga till dagen sken ljus.

4.

Flickorna äro liksom ruttna kålstockar,
I deras kärlek och tro, För älska de en,
Sen älska de en annan.
Och sen så taga de den tredje i sin famn.

N:o 50.

Husaren och hans fastmö.

1.

Husaren, han kom ifrån kriget och hem,
Hans kläder voro slitna itu.
Det första ord han talade, så frågade han:

Om sin flicka:"lefver hon ännu."

2.

"Din flicka, hon lefver, och hon står sig ganska bra,
Ty idag firar hon sin bröllopsdag."

Ja, då kan ni väl tro, att husaren blef morsk,
Ty han bet sina tänder uti kras.

3.

Husaren, han gångar sig åt stallarne in,
För att sadla en gångare, så god.
Sen red han lite fortare, än himlafogeln flög,
Ty han ville det brudahuset se.

4.

Goddag, du brude hus, och goddag du brudgum,
Och goddag du, min utvalda vän!
Du skall få belöning för hvarendaste gång,
Du tagit min flicka med våld.

5.

Ja, det är väl icke att lyfta på sin hatt
För en sådan en simpel husar.
Ty sällan har han penningar, men stolter i sitt sinn,
Peka dig ut på dörren i hest.

6.

Husaren, han drager ut sin sabel, så blank,
Hugger hufvudet af brudgummen Böj.
Här kan ni väl se, att husaren hafver mod,
När som brudgummen simmar i sitt blod.

7.

Tre dagar derefter, så kommer der ett bref,
Att husaren skulle ut i krig.
Han reste då sorgsligt från hus och från hem,
Ty han var ju besviken af sin vän.

N:o 51.

Brita, Stinas tankar om Goodtemplarne.

1.

Ack, det är en förfärlig tid, vi arme lefva i!
Goodtemplarne utbreda sig, Hvad skall af oss det bli.
Det sägs, de kunna göra sig så små som senapskorn
Och så på en sekund de bli som höga kyrkotorn.

2.

Goodtemplarn kan för intet få så mycken mat, han vill,
Ty andras kök och skafferi, minsann, få släppe till.
De färdas lätt på haf och sjö förutan nån sorts båt;
Det är en ringa sak för den att flyga mellanåt.

3.

Ej krut och kulor skada dem, som undertecknat har,
Och handen vissnar snart, ifall man dem i lufven tar.
De köpa brännvin ej förståss, men hafva nog ändå,
Ty deras flaskor hvarje natt den "lede" tappar på.

4.

Vid sidan de en sabel ha, som eger sån natur,

Att han åt skogen sjelf far af och fångar vilda djur.
Den flicka, som de tycka om, är tvungen att dem ta.
De kunna hviska, så, det hörs, ja, till Amerika.

5.

Och hvar Goodtemplare har en börs af riktigt äkta guld,
Och hur de plocka utur den, så är den alltid full.
De må som perlor uti guld, i värsta köld och snö,
Ej åldras de som annat folk, och kunna aldrig dö.

N:o 52.

Har du något på flaskan kvar?

Har du något på flaskan kvar?

Hurra, så låt oss lustiga suppa,

Har du något på flaskan kvar, kära far,

Håll då glaset för en hvar,

Håll kära far!

Nog af denna spiritus för vår törstiga strupe,

Klinga gubbar, glas mot glas,

Låt oss lefva, medan vi kunna,

Låt oss friskt omkring kransen dras,

Rida med Backus på tunna!

Sitter du trumpen, vankas det stryk, aj!

Sitter du blyg, rämn och ryk! aj!

Drick i botten, som en karl!

Värden vill oss det förunna.

Dubblett

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

135 ARKIV

136

ACC. N:R M. 86

N:o 53.

Hvad vill du?

1.

"Hvad vill du," flickan sade,
Till mig i Thorsdagskväll.
Då ömt min hand jag lade,
På hennes hand så mjäll.

"Jag vill-jag ville bara,
just ingenting jag vill."

Nå, låt handen fara,
Och sitt nu vackert still.

2.

I Fredags djärft jag förde,
Kring hennes lif min arm.
Hvad vill du, strax jag hörde,
Från purpurläppen varm.

"Jag vill-jag ville bara,
just ingenting jag vill."

"Nå, så låt armen fara,
Och sitt nu vackert still!"

3.

I Lördags snabb som vinden,
Men likasom på lek

Jag stal en kyss från kinden.

"Hvad vill du," högt hon skrek.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
137 ARKIV

138

"Jag vill, - jag ville bara,
Just ingenting jag vill."

"Nå, så låt handen fara,
Och sitt nu vackert still."

4.
I Söndags, tänd af lågan,
En ring jag blygt tog fram.
Hvad vill du - gamla frågan,
Jag också då förnam.

"Jag vill, jag ville bara,
Jag vill ha dig till min fru."

"Nå, hvarför ej förklara
Mig detta förrän nu."

Efter Bengt Pers anteckn.

N:o 54.

139

1.
Vid fyllda sexton år, yr och mätt och smal,
Jag med min mor i Throsa var på bal,
För första gången.

2.
Strax omgafs jag af herrar, visst ett tjog,
Hvad jag var säll, som mig beundrad såg,
För första gången.

3.
En liten löjtnant så gudomligt söt,

ACC. NR M.86.....

Mig lärde inse, hvad mitt hjärta tröt,
För första gången.

4.

Förd af hans arm i valsens yra ring,
Jag drömde vaken underliga ting,
För första gången.

5.

Och när till mig han viskade så varm,
Oroligt höjde sig min hvita barm,
För första gången.

6.

Vid balens slut jag kände mig så matt,
Så sorgsen och jag fick en sömlös natt,
För första gången.

7.

Min löjnant kom dock snart uppå visit,
Och jag af glädjen, blef båd röd och vit,
För första gången.

8.

Min söta mamma uti köket var.
Och jag satt ensam med en vacker karl,
För första gången.

9.

Han var så söt. Mitt hjärta stod i brand,
Och jag lät honom trycka på min hand,
För första gången.

10.

Sen bad han om en kyss. Att neka var,

Dubblätt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
139 ARKIV

140

ACC. NR M. 86

Mig rent omöjligt och han fick ett par,
För första gången.

11.

Gud vet, hvad han fått, ty jag var rörd,
Men nu kom mamma in, och jag blef störd,
För första gången.

12.

Och ofta, allt för ofta, kom han nu,
Sist bad han om och fick, -ett randervous,
För första gången.

13.

Väl stridde jag, som pligten föreskref,
Men fåfängt, snart jag öfvermannad blef,
För första gången.

14.

Jag svor en ed att dit ej mera gå,
Men bröt den genast dagen deruppå.
För första gången.

15.

Snart var min löjtnant lika falsk som söt,
Och jag förtviflad dränka mig beslöt,
För första gången.

16.

Det blef ej af, ty sjölös är vår ort,
Men mamma sade: "barn hvad har du gjort?"
För första gången.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
140 ARKIV

141

ACC. N:R M. 86

17.

Af sorg förbleknade min fagra kind,
Och jag till julklapp fick ett litet Rind???
För första gången.

18.

Med falskhet alla männer umgås blott,
Och fordra mer så snart, de något fått,
För första gången.

19.

Tan varning utaf mig i systrar små,
Och låt dem ej det allra minsta få,
För första gången.

N:o 55.

Till Utvandraren.

1.

Broder, hvarför står din hog,
Från din fädernebygd till de okända länder.
Är ej hemmets land och våg,
Lika god som de främmande stränder?
Är din barndomsäng ej skön,
Var du stolt att för dess väl få något försaka?
Tro mig! Mången suck och bön,
Skall du sända mot hemmet tillbaka.
Sverige är en kärleksfull mor.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
141 ARKIV

142

ACC. N:R M. 86

Dubblätt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
142 ARKIV

Henne glädt vi prisa i chor.

Henne älskar du min bror,

Mycket mer än du anar och tror.

2.

Sväller ej af fröjd din barm,

Då det talas om fädernas bedrifter i nordén,

Är dig ej en landsmansarm

Bättre stöd än något på jorden?

Kände aldrig du den tröst,

Och den kraft, och den kraft der bor i hemlandets toner?

3.

Kan du glömma deras röst,

Om du drog till de bortaste zoner?

Nej, vårt fosterland är vår mor,

Henne glädt vi prise i chor.

Henne älskar du min bror,

Mycket mer än du anar och det tror.

Efter Bengt Pers anteckningar.

143